

POSUDEK VEDOUČÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Katedra/ústav: Katedra systematické a pastorální teologie
Autor*ka práce Bc. Tibor Šavel
Jméno vedoucího: doc. David Vopřada, Dr.
Studijní program: Teologické nauky
Název práce: Člověk Adam, člověk Kristus podle sv. Augustina
Rozsah práce: 189 429 zn. = 105 NS

I/ Kritické zhodnocení

	splňuje bez výhrad	splňuje s drobnými připomínkami	splňuje s výhradami	nesplňuje
A. Formální a jazyková kritéria				
Práce odpovídá rozsahovým podmínkám	☒	☐	☐	☐
Práce má odpovídající jazykovou úroveň (pravopis, stylistika)	☐	☐	☒	☐
Formální zpracování práce (celková struktura a její logičnost)	☐	☒	☐	☐
Dodržení stanovených zásad citačních pravidel; formální jednota poznámkového a kritického aparátu	☐	☒	☐	☐
Zpracování příloh	☐	☐	☐	☐
Celková typografická úprava	☐	☒	☐	☐
B. Obsahová kritéria				
Práce jasně formuluje své cíle a metodiku jejich dosažení	☐	☐	☒	☐
Práce stanovených cílů dosahuje	☐	☐	☐	☒
Práce kriticky pracuje s primární i sekundární literaturou	☐	☐	☐	☒
Autorovy/autorčiny soudy a hodnocení jsou argumentačně podloženy	☐	☐	☒	☐
Autor/ka umí pracovat s odbornou terminologií a využívá ji	☐	☐	☒	☐
V práci jsou jasně vyjádřeny dosažené cíle	☐	☒	☐	☐

C. Celkový přínos práce	ano	ne
Práce je kompilační prací	☐	☒
Práce se zabývá dosud nezpracovaným tématem	☐	☒
Práce přináší nové poznatky	☐	☒
Práce navrhuje nové metodické postupy	☐	☒
Práce má metodologický/teologický přínos	☐	☒

II/ Celkové hodnocení práce

Práce, zdůvodněná subjektivní potřebou studenta „pochopit, kdo je člověk a jaké je jeho místo ve světě“ (s. 6), si klade za cíl ptát se po této otázce spolu s Augustinem a za pomoci jeho klíčového spisu *De civitate dei*. Práce svým rozsahem výrazně překračuje stanovený limit, je rozdělena do dvou částí rozdělených dějinami spásy v souladu s názvem práce (člověk Adam – člověk Kristus), které se dále dělí do celkem šesti kapitol. Ty postupně představují Augustina jako „světce“, představují dějiny člověka v Ráji, od vyhnání z Ráje k potopě, od potopy k příchodu Mesiáše, po příchodu Krista a konečně završení dějin v eschatonu.

Po formální stránce v práci lze nalézt několik opomenutí. Vynechám ta méně závažná, tedy např. fakt, že student práci píše na „Katedře církevních dějin a patologie“, která v tuto chvíli již pět let neexistuje. Jakkoli je struktura práce logická, závěr by neměl být číslován, zatímco úvod, jak je v práci správně uvedeno, číslován není. Po stylistické stránce práce obsahuje občasná vychýlení z větné vazby a další stylistické nedokonalosti, stejně tak tu lze nalézt i gramatické chyby, vzniklé nejspíše nedostatečnou redakcí práce. Citační úzus se studentovi ne vždy podařilo zachovat, opět jde zřejmě o nedokonalost při redakci. Na mnoha částech práce však při četbě není jasné, jedná-li se o reprodukci Augustinova názoru, nebo o autorovu vlastní pozici (případně pozici současné katolické církve). To považuji za poměrně zásadní nedostatek práce, která pak působí až exhortačně či naopak apologeticky ve vztahu k současnému katolickému učení.

Po obsahové stránce se jedná o popis Augustinova chápání dějin spásy a místa člověka v nich. Co tu však zcela schází, je reflexe nad Augustinovou antropologií, která by přesahovala katechismový popis, a například nabídla teologickou reflexi s ohledem na současné teologickoantropologické vyjádření, které by bylo bližší dnešnímu člověku než Augustinova mluva. Tam, kde se Augustin mohl stát pouhou „podložkou“ pro další uvažování, se nachází pouze věroučná prezentace, která se, bohužel, k Augustinově myšlení a k jeho možným úskalím (koncepte dědičného hříchu, otázka předurčení, vztahu milosti a lidského rozhodování...) nestaví nijak kriticky, a pouze mechanicky popisuje Augustinovy postoje, jako by byly faktem, a nikoli jen – jakkoli vlivnou – osobní a historicky podmíněnou interpretační výpovědí antického autora a církevního otce.

Student se ani v samotném závěru nevyhýbá banálním výpovědím, k nimž patří např. i věta: „Písmo, ze kterého Augustin vychází, se skládá z části Starého zákona a Nového zákona“

(s. 78). Stejně tak není vždy jasné, nakolik se jedná o Augustinovo tvrzení, nebo autorovo osobní vyznání, které často opakuje již zmíněné výpovědi katechismu (např. opět s. 78 dole). Problém je, že se v tomto tónu nese celý závěr práce, který se nakonec na otázku po identitě lidské existence před Bohem ani nesnaží odpovědět, ale končí spíše evangelizační výzvou určenou čtenáři, která však do kvalifikační práce v žádném případě nepatří (komentář „V této citaci je vyřčena veškerá pravdivá naděje a radost bytí člověka, který je na cestě k Bohu“ (s. 80) náležející citaci Aug. *sol.* 14). Otázka, kterou si student nakonec položil, se opravdu jeví jako příliš široká. Rozsahu diplomové práce by nejspíše více svědčilo zaměřit se na základní charakteristiky lidské existence při stvoření a při příchodu Krista, které mohly vést k dalšímu zacílení.

Domnívám se, že přes závažné nedostatky práce může být obhájena, a proto ji v kontextu udělovaného gradu k obhajobě doporučuji. Student by však měl při samotné obhajobě prokázat schopnost nad studovaným dílem (tedy Augustinovým *De civitate dei*) kriticky uvažovat a prezentovat, co k otázce po lidské existenci před Bohem vyzkoumal.

III/ Otázky a náměty k diskusi při obhajobě

1. Jaká nebezpečí či limity skrývá Augustinova antropologie?
2. Augustinova nauka o dvou obcích – má v dnešní podobě křesťanství nějaké opodstatnění?

Doporučení práce k obhajobě

DOPORUČUJI.

V Praze dne 8. června 2023

doc. David Vopřada, Dr.